

Stig Harby
Schulhausstrasse 23
CH-6318 Walchwil/ Sveits

29.02.2020

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG TIL ENDRINGER I SAMELOVEN MV. (KONSULTASJONER)

Forslag til endringer i Sameloven mv. angående konsultasjoner må avvises av følgende grunner;

- Lovforslaget dekker ikke et reelt behov og løser heller ikke noe aktuelt samfunnsproblem, da interessene og muligheter for konsultasjoner jo allerede er ivaretatt i gjeldende lovverk for den samiske folkegruppe på lik linje som for kvener, nordmenn og andre folkegrupper bosatt i Kongeriket Norge i dag. Lovforslaget er ikke tilstrekkelig behovs utredet og oppfyller heller ikke lovgivningens saklighetskrav om hvorfor dette lovforslaget faktisk behøves.
- Lovforslaget er villedende og misvisende, da formålet her er kun formelt sett et ønske om å oppnå ytterligere konsultasjonsrettigheter. I realiteten dreier dette hele seg om at samiske interesser (0.5% av befolkningen) skal ha en ny faktisk beslutnings- og veto myndighet på bekostning av alle andre folkegrupper (99.5% av befolkningen) fra Innlandet i sør til Troms og Finnmark i nord, inklusive Oslo som jo er den aller største samiske kommunen målt i folketall i dag. Lovforslaget er derfor en uforholdsmessig og usaklig forskjellsbehandling som er i strid med grunnlovens §98, kommunelovens §1-1, og likestillings- og diskrimineringslovens §1 og §6.
- Lovforslaget vil påkrevne alle kommuner i fra Innlandet i sør til Troms og Finnmark i nord, inklusive Oslo, enorme tilleggsressurser i deres forvaltningsapparater, vesentlig øke saksbehandlingstider, påføre disse vesentlige økte forvaltningskostnader, samt komplett underminere lokaldemokratiet da jo de fleste representantene for samiske interesser som dette lovforslaget ønsker å gi helt uforholdsmessige beslutnings- og veto makter til er organisasjoner som kun representerer sine egne partikulær interesser og ikke den samiske folkegruppen som helhet – og det på bekostning av folkevalgte som faktisk representerer hele befolkningen, inklusive den samiske folkegruppen, i kommunestyre og fylkesting fra Innlandet i sør til Troms og Finnmark i nord, inklusive Oslo.
- Lovforslaget gir ensidig beslutnings- og veto myndighet kun til samiske interesser uten å gi tilsvarende «konsultasjonsrettigheter» til kvenske interesser. Dette er en utilbørlig, uforholdsmessig og en usaklig forskjellsbehandling av den kvenske folkegruppen som er i strid med norsk lov, folkeretten og som kun har som formål å gi eksklusive særrettigheter og maktfordeler til en liten folkegruppe på bekostning av andre minoritetsgrupper samt nordmenn som har like stor og lang historisk tilknytning til akkurat det samme geografiske området som lovforslaget omfatter.
- Dette er viktig for å bygge tillit mellom ulike befolkningsgrupper og ulike offentlige instanser. Hemmelige konsultasjonsprosesser strider mot alle demokratiske prinsipper og er kun egnet til å skape et unødvendig skadelig samarbeidsklima basert på mistenkeliggjøring, mistillit og økt splid. Dokumenter og informasjon som blir utvekslet som ledd i konsultasjoner og som ikke er offentlige, bør derfor forbys helt og erklæres ugyldige for den aktuelle saksbehandlingen.

1. På dette grunnlaget må dette forslaget til endringer i sameloven avvises i sin helhet.

2. Subsidiært må lovforslaget endres som følger før dette legges frem for Stortinget for vedtak: FORSLAG TIL ENDRINGER I SAMELOVEN MV. (KONSULTASJONER) OG FOR §19 I OFFENTLIGHETSLOVEN (TEKST MARKERT UNDERSTREKET I RØDT ANBEFALES TILLAGT; TEKST MARKERT GJENNOMSTREKET I RØDT ANBEFALES FJERNET):

Forslag til endringer:

Lov om Sametinget, **Kventinget** og andre samiske- og kvenske rettsforhold (same- og kven loven)

§ 1-1 til § 1-6 skal lyde:

§ 1-1 Lovens formål. ~~Forholdet til folkeretten~~

Lovens formål er å legge forholdene til rette for at de **sa** samiske **og kvenske** folkegrupper i Norge kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

~~Loven gjelder med de begrensninger som følger av ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater. Loven skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter.~~

Med hensyn til den samiske folkegruppe gjelder denne loven for det samiske forvaltningsområdet som omfatter kommunene Oslo, Tromsø, Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana, Kåfjord, Lavangen, Hamarøy, Hattfjelldal, Røros, Røyrvik og Snåsa.

Med hensyn til den kvenske folkegruppe gjelder denne loven for det kvenske forvaltningsområdet som omfatter samtlige kommuner i Nordland og Troms og Finnmark fylker, med unntak av kommunene Karasjok og Kautokeino.

§ 1-2. Sametinget og Kventinget.

Den samiske folkegruppe skal ha et eget landsomfattende sameting valgt av og blant samene.

Den kvenske folkegruppe skal ha et eget landsomfattende kventing valgt av og blant kvenene.

§ 1-3. Sametingets og Kventingets årsmeldinger.

Sametingets og Kventingets årsmeldinger sendes til Kongen.

§ 1-4. Statens økonomiske ansvar.

De særlige utgifter som påføres fylkeskommuner og kommuner ved valg til Sametinget og Kventinget dekkes av staten.

Kongen gir forskrift om gjennomføring av første ledd.

§ 1-5. Samisk og kvensk språk

Samisk, kvensk og norsk er likeverdige språk. De skal være likestilte språk etter bestemmelsene i kapittel 3.

§ 1-6. Det samiske **og det kvenske** flagget

Det samiske flagget er flagget godkjent av den 13. nordiske samekonferansen 15. august 1986. Sametinget kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om bruken av det samiske flagget.

Det kvenske flagget er flagget godkjent av landsstyremøtet i Norske Kveners Forbund 29. april 2017. Kventinget kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om bruken av det kvenske flagget.

Nytt kapittel 4 skal lyde:

Kapittel 4 Konsultasjoner

§ 4-1 Saker som er gjenstand for konsultasjoner

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder for lovgivning, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske **eller kvenske** interesser direkte. I saker om statsbudsjettet som berører samiske **eller kvenske** interesser, gjelder det egne prosedyrer, og bestemmelsene i kapitlet her gjelder ikke.

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder ikke for saker av generell karakter som må antas å ville påvirke hele samfunnet på samme måte.

I saker som er knyttet til naturgrunnlaget for samisk **eller kvensk** kultur, gjelder bestemmelsene i kapitlet her for tiltak og beslutninger som planlegges iverksatt i tradisjonelle samiske **eller kvenske** områder, eller som kan få virkning på samisk **eller kvensk** materiell kulturutøvelse i tradisjonelle samiske **eller kvenske** områder.

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder ikke for Sametinget **eller Kventinget** i saker hvor Sametinget **eller Kventinget** har innsigelsesadgang etter plan- og bygningsloven § 5-4.

§ 4-2 Rett til å bli konsultert

I saker som er gjenstand for konsultasjoner etter § 4-1, har Sametinget, **Kventinget** og andre som er representative for samiske **eller kvenske** interesser i den aktuelle saken, rett til å bli konsultert.

§ 4-3 Plikt til å konsultere

Plikten til å konsultere etter bestemmelsene i kapitlet her gjelder for

- a) regjeringen, departementer, direktorater og andre underliggende virksomheter,
- b) statsforetak og private rettssubjekter når de utøver myndighet på vegne av staten,
- c) **Sametinget og Kventinget.**

§ 4-4 Konsultasjonsplikt for fylkeskommuner og kommuner

Fylkeskommuner og kommuner har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske **eller kvenske** interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke deres interesser direkte **hvis disse ber om dette.**

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder for øvrig så langt de passer.

§ 4-5 Varsling om saker som kan bli gjenstand for konsultasjoner

Den som har konsultasjonsplikt, skal varsle Sametinget og andre med konsultasjonsrett om saker som kan bli gjenstand for konsultasjoner, jf. § 4-1. Er varsling ikke gitt, kan Sametinget på eget initiativ anmode om konsultasjoner i slike saker.

Sametinget, Kventinget og andre med konsultasjonsrett skal innen rimelig tid varsle svare på om de ønsker konsultasjoner i den aktuelle saken. Sametinget eller Kventinget kan også gi sin vurdering av om andre enn Sametinget eller Kventinget bør konsulteres i saken.

§ 4-6 Innholdet i og formålet med konsultasjonsprosessen

Konsultasjonene skal gjennomføres i god tro og med formål om å oppnå enighet at partene blir kjent med hverandres vurderinger og standpunkter. Det organet som har konsultasjonsplikt, skal gi full informasjon om relevante forhold på alle stadier i behandlingen av saken.

Konsultasjonene skal starte så tidlig at partene har reell mulighet til å oppnå enighet om beslutningen bli kjent med hverandres vurderinger og standpunkter relevant for saksbehandlingen.

Konsultasjonsprosessen skal ikke kan avsluttes så lenge når partene antar at det er mulig å oppnå enighet om saken har blitt kjent med hverandres vurderinger og standpunkter relevant for saksbehandlingen.

§ 4-7 Protokoll

Det skal føres protokoll fra konsultasjonene. I protokollen skal det redegjøres for hva saken gjelder, partenes vurderinger og standpunkter, og konklusjonene i saken. Det skal tydelig framgå om det er oppnådd enighet.

Den samiske og kvenske partens vurderinger i saken skal følge saken fram til endelig beslutning.

§ 4-8 Forskrifter

Kongen kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om hvem som har rett og plikt til konsultasjoner, og om gjennomføringen av konsultasjoner for organer og rettssubjekter som nevnt i § 4-3.

§ 4-9 Virkning av brudd på konsultasjonsregler

Brudd på reglene om konsultasjoner i kapitlet her kan gi grunnlag for ugyldighet i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

§ 4-10 Forholdet til forvaltningsloven og annen lovgivning

Reglene om konsultasjoner i loven her gjelder ved siden av saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og regler om samiske og kvenske interesser i andre lover, med de unntakene som følger av § 4-1 fjerde ledd.

Nåværende kapittel 4 blir nytt kapittel 5. Nåværende §§ 4-1 og 4-2 blir nye §§ 5-1 og 5-2.

I lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd gjøres følgende endringer.

§ 19 første ledd skal lyde:

Det kan **ikke** gjerast unntak frå innsyn for dokument som blir utveksla som ledd i konsultasjonar med Sametinget, **Kventinget** og andre etter reglane i same **- og kven** lova kapittel 4. **Dette gjeld ikkje dokument som blir utveksla som ledd i allmenn høyring i ei sak.**

Dokument og informasjon som blir utvekslet som ledd i konsultasjoner og som ikke er offentlige, er ikke gyldige og skal heller ikke tas til følge i den videre saksbehandlingen i saken.

=====